2026/419

2026.2.20.

A BIZOTTSÁG (EU) 2026/419 VÉGREHAJTÁSI HATÁROZATA

(2026. február 10.)

az „Uniós kezdeményezés a kóbor kutyák, macskák és a menhelyeken tartott állatok védelmére az EU-ban/harmadik országokban” elnevezésű európai polgári kezdeményezésnek az (EU) 2019/788 európai parlamenti és tanácsi rendelet szerinti nyilvántartásba vétele iránti kérelemről

(az értesítés a C(2026) 958. számú dokumentummal történt)

(Csak a német nyelvű szöveg hiteles)

AZ EURÓPAI BIZOTTSÁG,

tekintettel az Európai Unió működéséről szóló szerződésre,

tekintettel az európai polgári kezdeményezésről szóló, 2019. április 17-i (EU) 2019/788 európai parlamenti és tanácsi rendeletre ([1]) és különösen annak 6. cikke (4) bekezdésére,

mivel:

(1) A Bizottsághoz 2026. január 13-án benyújtották az „Uniós kezdeményezés a kóbor kutyák, macskák és a menhelyeken tartott állatok védelmére az EU-ban/harmadik országokban” elnevezésű európai polgári kezdeményezés nyilvántartásba vétele iránti kérelmet.

(2) E kérelem az „Uniós kezdeményezés a kóbor kutyák, macskák és a menhelyeken tartott állatok védelmére az EU-ban/harmadik országokban” elnevezésű európai polgári kezdeményezés nyilvántartásba vétele iránti kérelmet követi, amelyet 2025. november 28-án nyújtottak be a Bizottsághoz.

(3) A 2026. január 5-i levelében (C(2026) 10 final) a Bizottság az (EU) 2019/788 rendelet 6. cikkének (4) bekezdése szerint tájékoztatta a szervezői csoportot, hogy a 2025. november 28-án benyújtott, nyilvántartásba vétel iránti kérelem tekintetében teljesülnek az említett rendelet 6. cikke (3) bekezdése első albekezdésének a), d) és e) pontjában meghatározott nyilvántartásba vételi követelmények, és hogy a rendelet 6. cikke (3) bekezdése első albekezdésének b) pontja nem alkalmazandó. Mindazonáltal a Bizottság előadta azt is, hogy a kezdeményezés nem felel meg az (EU) 2019/788 rendelet 6. cikke (3) bekezdése első albekezdésének c) pontjában foglalt követelménynek. Az Unió nem rendelkezik hatáskörrel arra, hogy állatjóléti okokból szakpolitikákat dolgozzon ki és hajtson végre a kóbor állatok védelme érdekében.

(4) A Bizottság ezért az (EU) 2019/788 rendelet 6. cikke (4) bekezdésének első albekezdésével összhangban tájékoztatta a szervezőket arról, hogy az (EU) 2019/788 rendelet 6. cikke (4) bekezdésének második albekezdése értelmében módosíthatják a kezdeményezést a Bizottság értékelésének figyelembevételével, illetve fenntarthatják, vagy visszavonhatják az eredeti kezdeményezést.

(5) A szervezői csoport 2026. január 13-án módosított kezdeményezést nyújtott be.

(6) A szervezők által megfogalmazott módosított kezdeményezés célja, hogy felhívja az Európai Bizottságot, hogy „hatáskörén belül terjesszen elő uniós jogi aktusokra irányuló javaslatokat a kóbor kutyák, macskák és a menhelyeken tartott állatok Unión belüli védelmének megerősítése, valamint annak biztosítása érdekében, hogy a harmadik országokban folytatott uniós fellépés ne járuljon hozzá az állatok szenvedéséhez”. A kezdeményezés célja „a kutyák és macskák tudományos célú felhasználásának további korlátozása, beleértve a 2010/63/EU irányelv esetleges kiigazításait is”, és felszólít arra, hogy „az uniós kereskedelmi, társulási és finanszírozási eszközöket úgy kell kialakítani, hogy uniós forrásokat, kereskedelmi előnyöket vagy együttműködést csak akkor nyújtsanak, ha a kutyák és macskák védelmére vonatkozó minimumszabályok nem sérülnek”. A kezdeményezés szervezői úgy vélik továbbá, hogy „a cél olyan fenntartható, humánus intézkedések előmozdítása, mint a kóborállat-állomány kezelése, az ivartalanítási és oltási programok, az állatorvosi ellátás és az állatjóléti oktatás”. A módosított kezdeményezés melléklete további részleteket tartalmaz a kezdeményezés hátteréről, tárgyáról és célkitűzéseiről.

([1]) HL L 130., 2019.5.17., 55. o., ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2019/788/oj.

(7) A Bizottság megjegyzi, hogy a kóbor macskák és kutyák tekintetében az Unió azon hatásköre, hogy jogalkotás és végrehajtás révén javítsa az állatjólétet, az Európai Unió működéséről szóló szerződés (EUMSZ) 13. cikkében kimerítően felsorolt szakpolitikai területekre korlátozódik, azaz a mezőgazdaságra, a halászatra, a közlekedésre, a belső piacra, a kutatásra és technológiafejlesztésre, valamint az űrpolitikára. Ezért a Bizottság állatjóléti okokból nem tudott uniós jogi aktusra irányuló javaslatot benyújtani a Szerződések végrehajtása céljából a kóbor macskák és kutyák védelmére vonatkozóan. Ezek a szakpolitikai területek továbbra is a tagállamok kizárólagos hatáskörébe tartoznak.

(8) Ami a macskák vagy kutyák elhelyezésére szolgáló állatmenhelyeket illeti, a Bizottság úgy véli, hogy az EUMSZ 43. cikkének (2) bekezdése és 114. cikke alapján van lehetősége jogi aktusra irányuló javaslat benyújtására, amennyiben a macskák és kutyák uniós piacán a menhelyek gazdasági tevékenységet folytatnak, mivel jelentős számú macskával és kutyával látják el a piacot, és versenyeznek a tenyésztőkkel. Emellett annak biztosítása érdekében, hogy a macskák és kutyák forgalomba hozatalára vonatkozó szabályok magas szintű állatjóléti védelmet tudjanak biztosítani, nyomonkövethetőségi követelményeket kell alkalmazni az uniós piacon forgalomba hozott valamennyi macska és kutya tekintetében, beleértve a menhelyekről származó macskákat és kutyákat is.

(9) Ami az állatkísérleteket illeti, a Bizottság az EUMSZ 114. cikke alapján javaslatot tehet az állatok tudományos célú felhasználásáról szóló jogi aktusra, beleértve a kóbor és a menhelyen tartott állatokat is.

(10) Ami a harmadik országokkal folytatott kereskedelmet és együttműködést illeti, a Bizottság adott esetben az EUMSZ 207., 209., 212. és 217. cikkén alapuló jogi aktusokra irányuló javaslatokat fogadhat el, amelyek az ilyen megállapodások előnyeit a kóbor macskák és kutyák védelmére vonatkozó minimumszabályoknak való megfeleléstől teszik függővé, amennyiben ez a feltételrendszer az EUMSZ 13. cikkében említett szakpolitikai területeken az uniós hatáskörök gyakorlásához kapcsolódik, és hozzájárul e szakpolitikák célkitűzéseinek eléréséhez.

(11) Végezetül, ami a tagállamoknak vagy harmadik országoknak nyújtott uniós finanszírozást illeti, a Bizottság adott esetben az EUMSZ 177. cikkének (1) bekezdése, valamint az EUMSZ., 209., 212. és 217. cikkén alapuló jogi aktusokra irányuló javaslatokat fogadhat el, amelyek az uniós források igénybevételét a kóbor macskák és kutyák védelmére vonatkozó minimumszabályoknak való megfeleléstől teszik függővé, amennyiben ez a feltételrendszer az EUMSZ 13. cikkében említett szakpolitikai területeken az uniós hatáskörök gyakorlásához kapcsolódik, és hozzájárul e szakpolitikák célkitűzéseinek eléréséhez, valamint kellően szoros kapcsolat áll fenn az uniós források célja és az említett védelem között.

(12) Ezért a Bizottság állatjóléti okokból nem tudott uniós jogi aktusra irányuló javaslatot benyújtani a Szerződések végrehajtása céljából a kóbor macskák és kutyák védelmére vonatkozóan. Ezért a kezdeményezés e részét illetően a Bizottság arra a következtetésre jutott, hogy az nem felel meg az (EU) 2019/788 rendelet 6. cikke (3) bekezdése első albekezdésének c) pontjában foglalt jogi követelménynek.

(13) Ezért az (EU) 2019/788 rendelet 6. cikke (4) bekezdése harmadik albekezdésének b) pontjával összhangban a javasolt polgári kezdeményezést részben nyilvántartásba kell venni a kezdeményezés azon részei tekintetében, amelyek nem esnek nyilvánvalóan a Bizottság azon hatáskörén kívül, hogy a Szerződések végrehajtása céljából uniós jogi aktusra irányuló javaslatot nyújtson be.

(14) Ez a következtetés nem érinti annak vizsgálatát, hogy a Bizottság fellépéséhez szükséges konkrét érdemi feltételek – beleértve az arányosság és a szubszidiaritás elvének való megfelelést, továbbá az alapvető jogokkal való összeegyeztethetőséget – ebben az esetben teljesülnének-e.

(15) A szervezői csoport megfelelő bizonyítékot szolgáltatott arra vonatkozóan, hogy a kezdeményezés megfelel az (EU) 2019/788 rendelet 5. cikkének (1) és (2) bekezdésében meghatározott követelményeknek, és az említett rendelet 5. cikke (3) bekezdésének első albekezdésével összhangban kijelölte a kapcsolattartó személyeket.

(16) A kezdeményezés nem nyilvánvalóan visszaélésszerű, komolytalan vagy zaklató jellegű, illetve nem nyilvánvalóan ellentétes az Uniónak az Európai Unióról szóló szerződés 2. cikkében foglalt értékeivel vagy az Európai Unió Alapjogi Chartájában rögzített jogokkal.

(17) Az „Uniós kezdeményezés a kóbor kutyák, macskák és a menhelyeken tartott állatok védelmére az EU-ban/harmadik országokban” elnevezésű kezdeményezést ezért a (7)–(12) preambulumbekezdésben foglalt megfontolások alapján részben nyilvántartásba kell venni.

(18) Az a következtetés, hogy a részleges nyilvántartásba vételnek az (EU) 2019/788 rendelet 6. cikke (4) bekezdése harmadik albekezdésének b) pontja szerinti feltételei teljesülnek, nem jelenti azt, hogy a Bizottság bármilyen módon megerősítené a nyilvántartásba vett kezdeményezés tartalmának ténybeli helytállóságát, ami a kezdeményezés szervezői csoportjának kizárólagos felelőssége. A kezdeményezés nyilvántartásba vett formájának tartalma csak a szervezői csoport véleményét fejezi ki, és semmilyen módon nem tükrözi a Bizottság álláspontját,

ELFOGADTA EZT A HATÁROZATOT:

1. cikk

(1) Az „Uniós kezdeményezés a kóbor kutyák, macskák és a menhelyeken tartott állatok védelmére az EU-ban/harmadik országokban” elnevezésű európai polgári kezdeményezést részben nyilvántartásba kell venni.

(2) A kezdeményezéshez támogató nyilatkozatok gyűjthetők, amennyiben a kezdeményezés célja, hogy a Bizottság a Szerződések végrehajtása céljából uniós jogi aktusokra irányuló javaslatokat terjesszen elő a következőkkel kapcsolatban:

a) a macskák vagy kutyák elhelyezésére szolgáló állatmenhelyek, amennyiben a menhelyek jelen vannak a macskák és kutyák uniós piacán;

b) az állatok tudományos célra történő felhasználása, beleértve a kóbor és a menhelyen tartott állatokat is;

c) a nemzetközi kereskedelmi vagy társulási megállapodások olyan záradékokkal való kiegészítése, amelyek értelmében az e megállapodásokból származó előnyök a kóbor macskák és kóbor kutyák védelmére vonatkozó minimumkövetelmények betartásához lennének kötve;

d) annak a feltételnek az előírása, miszerint az uniós források igénybevétele a kóbor macskák és kutyák védelmére vonatkozó minimumszabályok betartásának függvénye.

2. cikk

E határozat címzettje az „Uniós kezdeményezés a kóbor kutyák, macskák és a menhelyeken tartott állatok védelmére az EU-ban/harmadik országokban” elnevezésű polgári kezdeményezés szervezői csoportja, amelyet kapcsolattartó személyként Gisela URBAN és Hans-Erich Rainer GAERTNER képvisel.

Kelt Strasbourgban, 2026. február 10-én.

a Bizottság részéről
Maroš ŠEFČOVIČ
a Bizottság tagja